

v Praze v řízení rozvrhovacím dosud nerozhodl o jejich žádosti za příkazání částky, pozemkovým úřadem vyměřené, a o odporu, žalobcem proti tomu vzneseném; nelze tedy toho času uvažovati o tom, jaké právní účinky by rozhodnutí to mělo pro žalobce a žalované.

Čís. 3884.

Konkurenční zákaz mezi podnikateli jest nicotným pouze tehdy, je-li časově neobmezeným a místně nepřiměřeně rozsáhlým, nebo zasahuje-li do výdělečné svobody smluvníka způsobem, převyšujícím míru nezbytnou.

(Rozh. ze dne 21. května 1924, Rv I 96/24.)

Žalobce, majitel živnosti lakýrnické a natěračské přijal v roce 1922 žalovaného za společníka, při čemž bylo umluveno, že žalovaný 5 let po zrušení společnosti nebo vystoupení z ní v okresích, v nichž byly provozovny žalobcovy, totiž v P. a v N., ani samostatně nebude provozovati živnost ani nebude pracovati jako pomocník. Ježto dle tvrzení žalobce žalovaný toto smluvní ustanovení porušil, domáhal se žalobce určení, že žalovaný není oprávněn 5 let po zrušení společenství provozovati řemeslo lakýrnické a natěračské v obvodu okresu N. a že jest povinen zdržeti se po uvedenou dobu provozování živnosti lakýrnické a natěračské v obvodu okresu N. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl, **o d v o l a c í s o u d** usnesením ze dne 27. října 1922 zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl. **D ů v o d y:** Úmluva, kterou se jedna strana vůči druhé straně zavazuje, že se zdrží po určitou dobu a v místně ohraničeném obvodu činnosti v určitém výrobním provozu, není nedovolenou a není proti dobrým mravům (§ 879 obč. zák.), pokud straně, která se zákazu podrobila, zbývá možnost, by si činností ve výdělečném oboru, pro který se vyučila a s nímž jest obeznámena, vydělala tolik, co potřebuje k zachování své existence a po případě ku krytí životních potřeb své rodiny. V tomto případě zákaz, provozovati živnost malířskou a lakýrnickou a pracovati jako pomocný dělník, obmezen na dobu 5 let po rozvázání smlouvy společenské nebo vystoupení žalovaného a pouze na okresy, v nichž společníci živnost provozovali, tedy na okres P. a na okres N. tak, že žalovaný má možnost i za trvání účinnosti konkurenční doložky rozvinouti svou výdělkovou činnost buď jako samostatný živnostník nebo jako pomocný dělník jinde mimo ony dva okresy a není tedy vydán nouzi, jak se první soudce domnívá. Okolnosti, na které žalovaný poukazuje a pro které první soudce upírá oné doložce platnosti, totiž nedostatek hmotných prostředků k vystěhování se z nynějšího působiště do jiného místa, jakož i nynější bytová nouze stěžující vyhledání vhodného bytu v jiném místě, byly tu již v době, kdy převzal žalovaný povinnost z konkurenční doložky, mohl s nimi tedy žalovaný počítati a proto nemůže je v tomto sporu s úspěchem namítati proti žalobnímu nároku. Opačný náhled prvního soudu, který vedl k zamítnutí žaloby, nelze sdíleti. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** na to znovu žalobu zamítl, **o d v o l a c í s o u d**

ji vyhověl. **D ů v o d y:** Především se poukazuje k odůvodnění usnesení odvolacího soudu ze dne 27. října 1922, jímž byl zrušen původní rozsudek procesního soudu. Bylo v dalším řízení zjištěno, že žalovaný bez vážného důvodu ze společného podniku vystoupil, nabyla proto vůči němu účinnosti smluvená, dovolená doložka konkurenční, a jest proto žaloba dle zákona důvodnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce sdílí dovolací soud názor odvolacího soudu a poukazuje dovolatele na správné důvody napadeného rozsudku s dodatkem, že občanský zákoník neobsahuje zvláštních předpisů o tak zvaných konkurenčních doložkách, pročež nezbyvá, než přihlížeti k ustanovení prvního odstavce §u 879 tohoto zákona a k zásadě, již lze dovoditi z §u 36 zákona o obchodních pomocnících. Konkurenční doložku dlužno tedy považovati za nicotnou, jest-li na př. zákaz soutěže časově neomezeným a místně nepřiměřeně rozsáhlým, anebo, bylo-li zasáhnuto do výdělkové svobody jedné smluvní strany způsobem, přesahujícím míru nezbytnosti, neboť jen takovým výkladem konkurenčních doložek může se straně hospodářsky slabší dostatí potřebné soudní ochrany. Že s tohoto hlediska spornou úmluvu nelze považovati za nicotnou, odvolací soud správně odůvodnil, zejména poukazem k tomu, že žalovaný již po dobu společenského poměru měl možnost, vyvinouti činnost mimo zakázané dva okresy a že smlouva ze dne 18. ledna 1922 uděluje práva také žalovanému. Uváží-li se dále, že smlouva byla uzavřena na dobu 6 let a že vzájemná čtvrtletní výpověď byla přípustna pouze z obchodních ohledů a nikoli ponechána žalobcově libovůli, nelze důvodně tvrditi, že žalovaný, uzavíraje smlouvu, jednal nerozvázně a že zrušení smluvního poměru uplynutím 6-leté doby nebo výpovědní lhůty nutně musilo míti v zápětí největší nouzi žalovaného, který samou smlouvou byl chráněn před náhlým a nenadálým zrušením společenského poměru. Za tohoto stavu věci nelze ani míti za to, že sporná smlouva odporuje dobrým mravům proto, že konkurenční doložka platí jen v žalobcův prospěch.

Čís. 3885.

Povinnost nemanželského otce tuzemce, platiti výživné, jest posuzovati dle práva tuzemského, třebas dítě bylo příslušníkem cizího státu.

Nemanželský otec, bydlící v tuzemsku, jest povinen platiti dítěti, bydlícímu v cizozemsku, výživné v Kč.

(Rozh. ze dne 21. května 1924, Rv I 255/24.)

Žalovaný, tuzemský inženýr a majitel elektrotechnického závodu, uznal před říšskoněmeckým soudem otcovství k dítěti, zrozenému z venkovské šičky, a zavázal se v roce 1913 platiti na dítě čtvrtletně 90 marek. Ježto byl za dobu od roku 1914 do 28. září 1922 v prodlení s placením výživného, domáhalo se nemanželské dítě na otci jednak zaplacení dluž-